

PRAVILNIK

O USLOVIMA, PROGRAMU I NAČINU POLAGANJA STRUČNOG ISPITA U OBLASTI PROSTORNOG I URBANISTIČKOG PLANIRANJA, IZRADE TEHNIČKE DOKUMENTACIJE I GRAĐENJA

(*"Sl. glasnik RS", br. 4/2010, 21/2010 i 14/2012*)

Član 1

Ovim pravilnikom uređuju se uslovi, način i program polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova izrade planskih dokumenata, tehničke dokumentacije i građenja objekata, kao i drugih stručnih poslova u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, izrade tehničke dokumentacije i građenja za čije je obavljanje kao uslov propisan položen stručni ispit.

Član 2

Stručni ispit mogu da polažu lica koja imaju stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije-master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, kao i stečeno visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne akademske studije, osnovne strukovne studije) i srednje obrazovanje, građevinske, arhitektonske, mašinske, elektro, tehnološke ili druge odgovarajuće tehničke struke.

Pravo na polaganje stručnog ispita lica iz stava 1. ovog člana stiču sa najmanje dve godine radnog iskustva u struci na odgovarajućim poslovima, a za odgovornog inženjera za energetske efikasnosti to pravo stiču sa najmanje od četiri godine radnog iskustva u struci i koja su završila obuku iz oblasti energetske efikasnosti zgrada, u skladu sa programom Inženjerske komore Srbije.

Član 3

Stručni ispit koji je uslov za obavljanje poslova prostornog planera, prema odredbama ovog pravilnika, polažu lica sa završenim geografskim fakultetom - smer prostorno planiranje, arhitektonskim, građevinskim, saobraćajnim ili šumarskim fakultetom - smer pejzažne arhitekture i drugim tehničkim fakultetom, koji imaju najmanje dve godine radnog iskustva na poslovima izrade prostornih planova.

Stručni ispit koji je uslov za obavljanje poslova urbaniste, prema odredbama ovog pravilnika, polažu lica sa završenim arhitektonskim fakultetom, geografskim fakultetom - smer prostorno planiranje, građevinskim, saobraćajnim ili šumarskim fakultetom - smer pejzažne arhitekture i drugim tehničkim fakultetom, koji imaju najmanje dve godine radnog iskustva na poslovima izrade prostornih, odnosno urbanističkih planova i stručne rezultate u obavljanju tih poslova.

Član 4

Lice koje je položilo stručni ispit predviđen za niži stepen obrazovanja, a naknadno završi viši stepen obrazovanja, polaže samo posebni deo stručnog ispita predviđen za taj stepen obrazovanja.

Lice koje je položilo stručni ispit prema drugim propisima, za obavljanje poslova iz člana 1. ovog pravilnika, polaže samo posebni deo stručnog ispita.

Stručni ispit, prema odredbama ovog pravilnika, mogu da polažu i strana fizička lica kojima je izdata licenca po propisima drugih zemalja, pod uslovima reciprociteta.

Stručni ispit iz stava 3. ovog člana, koji obuhvata opšti deo i deo posebnog dela stručnog ispita, polaže se pred posebnom komisijom koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva.

Deo posebnog dela stručnog ispita iz stava 4. ovog člana obuhvata proveru poznavanja zakona i drugih propisa, kao i standarda i normativa koji se odnose na izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, kao i zakona i drugih propisa iz oblasti iz koje lice polaže stručni ispit, proveru poznavanja zakona i drugih propisa, kao i standarda i normativa koji se odnose na prostorno i urbanističko planiranje, odnosno izradu planskih dokumenata, kao i zakona i drugih propisa kojima su uređena pitanja zaštite životne sredine, zaštite i korišćenja prirodnih i kulturnih dobara i korišćenje građevinskog zemljišta.

Administrativno-stručne i tehničke poslove vezane za polaganje stručnog ispita iz stava 3. ovog pravilnika obavlja Inženjerska komora Srbije u skladu sa ugovorom kojim se uređuju pitanja uslova i načina organizovanja i visine troškova polaganja stručnog ispita.

Član 5

Stručni ispit polaže se po programu propisanom ovim pravilnikom i sastoji se iz opšteg i posebnog dela.

Opšti deo stručnog ispita polaže se prema jedinstvenom programu.

Posebni deo stručnog ispita polaže se prema posebno utvrđenom programu za određeni stepen obrazovanja odgovarajuće struke.

Član 6

Opšti deo stručnog ispita obuhvata proveru poznavanja osnova ustavnog uređenja, radnih odnosa i opšteg upravnog postupka.

Posebni deo stručnog ispita obuhvata:

1) Pismeni deo ispita:

- izrada pismenog stručnog rada, odnosno projekta, odnosno elaborata energetske efikasnosti;

2) Usmeni deo ispita:

- odbrana stručnog rada iz oblasti izrade tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekata, odnosno energetske efikasnosti zgrada,

- provera poznavanja zakona i drugih propisa, kao i standarda i normativa koji se odnose na izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, kao i zakona i drugih propisa iz oblasti iz koje lice polaže stručni ispit (u daljem tekstu: kandidat).

Član 7

Usmeni deo posebnog dela stručnog ispita za prostornog planera i urbanistu obuhvata:

1) odbranu stručnog rada u oblasti prostornog planiranja - za prostornog planera, odnosno u oblasti urbanističkog planiranja - za urbanistu,

2) proveru poznavanja zakona i drugih propisa, kao i standarda i normativa koji se odnose na prostorno i urbanističko planiranje i izradu planskih dokumenata, kao i zakona i drugih propisa kojima su uređena pitanja zaštite životne sredine, zaštite i korišćenja prirodnih i kulturnih dobara i korišćenje građevinskog zemljišta.

Stručni rad za polaganje stručnog ispita, za prostornog planera i urbanistu, je dokumentacija koju je kandidat izradio u okviru poslova koje je obavljao, odnosno u čijoj izradi je učestvovao ili koju je izradio po temi zadatoj od strane komisije iz člana 9. ovog pravilnika, i to:

1) za prostornog planera - planski dokument iz oblasti prostornog planiranja;

2) za urbanistu - urbanistička plan.

Odbrana stručnog rada iz stava 2. ovog člana je prezentacija, objašnjenje i stručno obrazlaganje metodoloških, tehničkih i drugih planerskih rešenja sadržanih u planskim dokumentima, koji su bili predmet stručnog rada.

Član 8

Stručni rad kandidat izrađuje pod nadzorom ispitivača iz čije oblasti je tema pismenog rada i u zavisnosti od stepena obrazovanja sastoji se:

1) za visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije-master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine (diplomirani inženjeri) - izrada projekta za gradnju složenijih i tehnički i tehnološki specifičnih objekata visokogradnje, niskogradnje, hidrogradnje i drugih objekata ili složenih rekonstrukcija za te objekte, projekata složenih postrojenja, uređaja, instalacija, izrade tehnoloških projekata i rešenja za složene i tehnički i tehnološki specifične industrijske i druge privredne objekte kao i drugih projekata i dokumentacije za izgradnju tih objekata;

2) za visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne akademske studije, osnovne strukovne studije) - (inženjeri) - izrada projekata za građenje manje složenih objekata visokogradnje, niskogradnje, hidrogradnje i drugih objekata ili razrada glavnih objekata za te objekte, manje složenih postrojenja, uređaja i instalacija (elektro, mašinski, vodovoda i kanalizacije i dr.), izrada tehnoloških projekata za manje složene objekte ili tehnoloških rešenja za te objekte i drugih projekata i dokumentacije za gradnju tih objekata;

3) srednja stručna sprema (tehničar) - izrada projekata za gradnju jednostavnijih objekata visokogradnje, niskogradnje, hidrogradnje i drugih manjih objekata, dokumentacije za rekonstrukciju tih objekata, projekata unutrašnjih instalacija i uređaja, projekata uređenja zemljišta, tehnoloških projekata i rešenja za jednostavnije objekte i drugih projekata i dokumentacije za gradnju tih objekata.

Član 9

Stručni ispit se polaže pred Komisijom za polaganje stručnog ispita (u daljem tekstu: Komisija) koju obrazuje ministar nadležan za poslove građevinarstva (u daljem tekstu: Ministar).

Komisija ima predsednika i dva člana koji imaju zamenike.

Na predlog predsednika Komisije za pojedine delove ispita (predmete) mogu se angažovati ispitivači van sastava Komisije.

O angažovanju ispitivača iz stava 3. ovog člana ministar donosi posebno rešenje.

Predsedniku, članovima Komisije i ispitivaču pripada naknada čija se visina određuje rešenjem o obrazovanju Komisije.

Član 10

Administrativno-stručne i tehničke poslove vezane za polaganje stručnog ispita obavlja Inženjerska komora Srbije. Ugovorom koji zaključuje Ministarstvo zaštite životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja (u daljem tekstu: Ministarstvo) i organizacija iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuju pitanja uslova i načina organizovanja i visine troškova polaganja stručnog ispita.

Član 11

Troškove polaganja stručnog ispita, odnosno obuke iz oblasti energetske efikasnosti kao i troškove polaganja popravnog ispita, snosi kandidat ili preduzeće, odnosno drugo pravno lice u kome je kandidat zaposlen.

Član 12

Pismenu prijavu za polaganje stručnog ispita kandidat podnosi organizaciji iz člana 10. stav 1. ovog pravilnika.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) ime, očevo ime i prezime kandidata;
- 2) jedinstveni matični broj kandidata;
- 3) datum i mesto rođenja kandidata;
- 4) podatke o prebivalištu;
- 5) vrstu školske spreme i odsek, odnosno smer, koji je kandidat završio;
- 6) naziv preduzeća u kome je kandidat zaposlen, vrstu poslova koje obavlja i godine radnog iskustva;
- 7) vrstu ispita za koji se kandidat prijavljuje i u kom ispitnom roku želi da polaže.

Prijava iz stava 1. ovog člana koju podnosi strano fizičko lice koje polaže opšti deo stručnog ispita, kao i deo posebnog dela stručnog ispita iz člana 4. ovog pravilnika sadrži:

- 1) diplomu o visokom obrazovanju;
- 2) uverenje o položenim stručnim ispitima;
- 3) dokaz o članstvu u drugoj inženjerskoj komori;
- 4) dokaz o položenom stručnom ispitu;
- 5) licencu;
- 6) referenc listu.

Isprave iz stava 3. ovog člana dostavljaju se Inženjerskoj komori Srbije u overenom prepisu na srpskom jeziku.

Član 13

Uz prijavu iz člana 12. ovog pravilnika kandidat prilaže:

- 1) izvod iz matične knjige rođenih;
- 2) overen prepis diplome;
- 3) potvrdu poslodavca o vrsti poslova na kojima je kandidat radio i radnom iskustvu.

Kao dokaz o stručnim rezultatima na izradi planskih dokumenata, kandidat prilaže spisak planskih dokumenata, koje je izradio, odnosno u čijoj izradi je učestvovao, overen od strane privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica.

Kandidat koji za svoj stručni rad predlaže već izrađenu prostornu, odnosno urbanističku dokumentaciju, uz prijavu prilaže i tu dokumentaciju, odnosno izvod iz te dokumentacije.

Član 14

Kandidata koji je priložio svu dokumentaciju propisanu ovim pravilnikom, Komisija obaveštava o ispunjenosti uslova za polaganje stručnog ispita i određuje mu temu i rok za izradu stručnog rada, kao i rok polaganja stručnog ispita.

Stručni ispit održava se najmanje četiri puta godišnje.

Član 15

Kandidat može pristupiti polaganju posebnog dela stručnog ispita ako je njegov pismeni rad pozitivno ocenjen od strane ispitivača, odnosno ako je dostavio dokaz da je završio obuku iz oblasti energetske efikasnosti.

Kandidat se na stručnom ispitu ocenjuje za opšti deo jednom ocenom, a za posebni deo iz svakog predmeta posebno.

Konačan uspeh kandidata na stručnom ispitu utvrđuje Komisija.

Uspeh kandidata na stručnom ispitu ocenjuje se ocenom "položio" ili "nije položio".

Ocenom "nije položio" ocenjuje se kandidat koji nije pokazao dovoljan uspeh iz opšteg dela i u odbrani stručnog rada, odnosno jednog predmeta iz posebnog dela ispita ili ako nije pokazao dovoljan uspeh iz dva predmeta posebnog dela.

Popravni ispit kandidat može polagati u roku koji ne može biti kraći od 30 dana od dana polaganja stručnog ispita.

Ako kandidat ne položi popravni ispit u dva uzastopna roka, upućuje se na ponovno polaganje celog ispita.

Član 16

Ako kandidat ne pristupi polaganju stručnog ispita ili pre početka polaganja izjavi da odustaje, smatraće se da nije ni polagao ispit.

Član 17

Ako kandidat neopravdano odustane od započetog polaganja stručnog ispita, smatraće se da ispit nije položio (samovoljan prekid polaganja nekog dela ispita i sl.).

Započeto polaganje stručnog ispita može se odložiti ako je kandidat, zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga, bio sprečen da nastavi polaganje stručnog ispita.

Zahtev za odlaganje ispita iz stava 2. ovog člana kandidat podnosi Komisiji.

Član 18

O polaganju stručnog ispita vodi se zapisnik koji sadrži: ime i prezime kandidata; fakultet koji je završio; naziv preduzeća ili drugog pravnog lica u kome je kandidat zaposlen; sastav Komisije i ime i prezime ispitivača; datum i mesto polaganja stručnog ispita; naziv stručnog rada; postavljena pitanja; ocenu iz svakog predmeta i konačan uspeh kandidata; zaključak o odlaganju ili odustanku od ispita, kao i o upućivanju na popravni ispit.

Zapisnik potpisuju predsednik i članovi Komisije, odnosno ispitivači.

Član 19

Na osnovu zapisnika, kandidatu koji je položio stručni ispit izdaje se uverenje o položenom stručnom ispitu za odgovarajuće obrazovanje, odnosno struku i smer.

Uverenje iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) naziv Ministarstva;
- 2) propis na osnovu koga se izdaje uverenje;
- 3) ime, prezime i mesto rođenja kandidata;
- 4) vrstu poslova za koje se izdaje uverenje;
- 5) registarski broj evidencije;
- 6) datum izdavanja uverenja;
- 7) potpis predsednika Komisije i ministra.

Uverenje iz stava 1. ovog člana overava se pečatom Ministarstva.

Član 20

Evidenciju lica koja su polagala stručni ispit vodi organizacija iz člana 10. stav 1. ovog pravilnika i po okončanju ispitnog roka, sa primerkom uverenja, dostavlja je Ministarstvu.

Evidencija sadrži podatke o kandidatu, i to: ime i prezime, godinu i mesto rođenja, prebivalište, vreme polaganja stručnog ispita, kao i podatke o uspehu na ispitu i datumu izdavanja uverenja.

Član 21

Opšti deo stručnog ispita obuhvata sledeće gradivo:

- 1) ustavno uređenje - osnovi ustavnog uređenja Republike Srbije; slobode, prava i dužnosti čoveka i građanina; organi Republike Srbije; ekonomsko i socijalno uređenje; teritorijalna organizacija Republike Srbije - lokalna samouprava; ustavnost i zakonitost - ustavni sud;
- 2) radni odnosi - zasnivanje radnog odnosa; ugovor o radu, radno vreme, odmori i odsustva; zarade i naknade; zaštita prava zaposlenih; odgovornost zaposlenih; prestanak radnog odnosa; kolektivni ugovori;
- 3) upravni postupak - načela upravnog postupka; dokazivanje u upravnom postupku; rešenje; žalba i postupanje po žalbi; konačno, izvršno i pravosnažno rešenje; izvršenje rešenja.

Pravni izvori:

- 1) Ustav Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 98/06);
- 2) Zakon o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05 i 54/09);
- 3) Zakon o opštem upravnom postupku ("Službeni list SRJ", br. 33/97 i 31/01).

Član 22

Pravni izvori za usmeni deo posebnog dela ispita su:

- 1) Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US i 24/11);
- 2) Zakon o javnim putevima ("Službeni glasnik RS", br. 101/05 i 123/07);
- 3) Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05, 62/06 i 31/11);
- 4) Zakon o osnovama bezbednosti saobraćaja na putevima ("Službeni glasnik RS", broj 41/09);
- 5) Zakon o železnici ("Službeni glasnik RS", broj 18/05);
- 6) Zakon o vazdušnom saobraćaju ("Službeni glasnik RS", br. 73/10 i 57/11);
- 7) Zakon o vazduhoplovnim pristaništima ("Službeni glasnik SRS", broj 28/75);
- 8) Zakon o državnom premeru i katastru ("Službeni glasnik RS", broj 72/09);
- 9) Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik RS", br. 62/06, 65/08 i 41/09) - uređenje poljoprivrednog zemljišta, osnovi uređenja i korišćenja;
- 10) Zakon o vodama ("Službeni glasnik RS", 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 101/05) - vodni režim;
- 11) Zakon o šumama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 67/93, 48/94, 54/96 i 101/05) - gazdovanje šumama;
- 12) Zakon o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 36/09 i 72/09);
- 13) Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", broj 135/04);
- 14) Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", br. 135/04 i 36/09);
- 15) Zakon o kulturnim dobrima ("Službeni glasnik RS", broj 71/94);
- 16) Zakon o telekomunikacijama ("Službeni glasnik RS", br. 44/03, 36/06 i 50/09);
- 17) Zakon o energetici ("Službeni glasnik RS", broj 84/04);
- 18) Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni glasnik RS", broj 101/05);
- 19) Zakon o zaštiti od požara ("Službeni glasnik RS", broj 111/09);
- 20) Zakon o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima ("Službeni glasnik SRS", br. 44/77, 45/85 i 18/89 i "Službeni glasnik RS", br. 53/93, 67/93, 48/94 i 101/05);
- 21) Zakon o cevovodnom transportu gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribuciji gasovitih ugljovodonika ("Službeni glasnik RS", broj 104/09);
- 22) Zakon o standardizaciji ("Službeni glasnik RS", broj 36/09);
- 23) Zakon o eksproprijaciji ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, 16/01, 23/01 i 20/09);
- 24) drugi propisi, pravilnici, normativi i standardi iz oblasti iz koje kandidat polaže stručni ispit.

Pravni izvori navedeni u ovom pravilniku su obavezni. Kandidati su dužni da prate i koriste izmene pravnih izvora koje nastanu posle stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 23

Započeto polaganje stručnog ispita završiće se po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važe:

- 1) Pravilnik o uslovima, programu i načinu polaganja stručnog ispita u oblasti izrade tehničke dokumentacije i građenja ("Službeni glasnik RS", br. 18/04 i 47/06);
- 2) Pravilnik o uslovima, programu i načinu polaganja stručnog ispita za prostornog planera i urbanistu ("Službeni glasnik RS", br. 121/03 i 47/06).

Član 25

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".